

Toelichting presentatie Noodoverloop Geul, de zgn. Brievenbus

Meerssenhoven 14 juni 2025

Deze presentatie begint bij dia 12 en eindigt met dia 35.

Dia 36 t/m 50 bevatten standpunten van WSN.

De hele serie werd op 14 juni doorlopend getoond.

12. De afwatering van een volledig stroomgebied door een sifon is per definitie geen robuuste oplossing en daardoor een risicovol concept!
13. Stroomgebied van de Geul en zijrivieren en -beken, 340 km². Alle water dat niet door de bodem wordt opgenomen moet door de Geulduiker/sifon onder het Julianakanaal door.
14. De zgn. Legger van het Geulmondgebied. Gemeente Meerssen heeft hier het hoogste aantal watervoeringen per km².
15. Het overstromingsgebied 2021 van Meerssenhoven tot Broekhoven. Het water van de Geul verspreidde zich over een afstand van dik 5 km.
16. En zo begon de sifon dicht te slibben die dag
17. De Geul is in noordelijke richting uitgetreden, fietspad is geheel onder water verdwenen
18. De Geul blijft stijgen en kan zijn water niet kwijt. Een sifon op dit punt is een risicovol concept
19. De Geul is nu ook in zuidelijke richting uitgetreden tot aan Meerssenhoven
20. Attente buurtbewoners registreerden de hoogste waterhoogte, dat bleek 1,50m hoger dan het niveau van het kanaalwater te zijn
21. Een dag na de overstroming gaf dit beeld te zien. Genomen vanuit het westen. Rond Hartelstein een watermassa afkomstig van maas en Geul, daarboven het Julianakanaal en daar weer boven de ondergelopen akkers langs de Geul
22. Een luchtfoto van Westbroek, de weg vanaf de brug verdwijnt in het bruine water. Opvallend, ook het kanaalwater is bruin door Maasinstroom.
23. Twee weken voor de overstroming heeft het in het gebied hevig geregend. De grond was al verzadigd en de 'glijbaan' naar het noorden lag klaar.
24. Het Deltares rapport kwam qua aanbeveling niet verder dan een dijkje langs de noordoever van de Geul. Mensen van WSN gesteund door oude Rijkswaterstaters en andere deskundigen beschouwden het aanbevolen dijkje nog steeds als risicovol. Zij kwamen tot de conclusie dat meerdere problemen (bijv. de te nauwe bruggen in de Maastrichterlaan en de Fregatweg) in één keer in de oplossing meegenomen konden worden. Hun gedachtegang is weergegeven in deze dia met een uitleg in dia 25.
25. Veiligheid van bewoners is waar het om gaat, alsmede om droge voeten voor het hele gebied tussen het Julianakanaal en de A2.
26. WSN heeft een onafhankelijk ingenieursbureau opdracht gegeven om berekeningen te maken waarvan de uitkomsten bruikbaar zijn in de contacten

met Provincie, Waterschap en WRL. Het onderzoek is mogelijk gemaakt door een donatie van de RABO bank.

27. Deze kaart geeft overstromingskansen aan. De kleuren geven de normering aan. Er zitten de nodige eigenaardigheden in. Bijvoorbeeld stroken langs de Geul met een normering van 1:10 en 1:25 terwijl de naastgelegen bebouwing 1:100 zou hebben. Eerder waren delen van dit laatste gebied 1:25. Zonder enige beschermingsmaatregel zijn ze naar 1:100 opgewaardeerd.
28. Op deze kaart is te zien waar de dijken/wallen aangelegd kunnen worden rekening houdend met de ingestelde normering. Historisch erfgoed als Meerssenhoven heeft een lage normering. De indeling levert wel een waterberging rond Meerssenhoven op maar de vraag is of dat met een noodoverloop in de kanaaldijk nodig is.
29. Deze kaart geeft aan dat als de noordelijke akker diagonaal door een dijk doorsneden wordt er minder hinder zou ontstaan voor aanwonenden en mogelijk een betere watergeleiding naar de 'Brievenbus'.
30. Figuur 3-3 toont het hoogtepfiel langs het tracé van de nodige waterkering tussen JK en de Maastrichterlaan.
31. Op een te behouden bruggenhoofd van de oude Maastrichterlaanbrug kan een automatische houtvang geplaatst worden die zelf constateert dat er hout verzamelt en dat vervolgens uit de Geul verwijdert en op de kant legt. Afvoertransport kan dan op gezette tijden het hout afvoeren. N.B. deze kranen worden door een filiaal van de firma in Elsloo verkocht! Het voorbeeld komt uit Saar-Louis in Duitsland.
32. Figuur 3-4 toont het hoogtepfiel langs het tracé Maastrichterlaan-Fregatweg. Het dijklichaam houdt de lepenlaan droog. Opvallend is de normering van de bebouwing bij de Fregatweg, 1:25. Vandaar dat ze hier buitendijks liggen. Een normering van 1:100 zou de dijk dicht bij de Geul positioneren.
33. Deze dia toont de tracés tussen Fregatweg en de A2. Geplande dijkjes (eerder walletjes hier) houden eerst nog bedrijven droog maar kunnen meteen op hoogte gebracht worden voor beoogde woningen in en rond de oude papierfabriek.
34. De conclusies van ons ingenieursbureau. De een na laatste bullet geeft de noodzaak aan van maatregelen.
35. Als afsluiting de presentatie een vergelijkend beeld van hoe het beter kan.
36. Spreekt voor zich.
37. Schematische doorsnede van de sifon met ingetekende 'Brievenbus'
38. De sifon ligt in de gemeente Maastricht. Schematisch bovenaanzicht van de sifon en overloop.
39. Schematische dwarsdoorsnede van het Brievenbusplan.
40. Spreekt voor zich.
41. Ook bij de kleine sifon in Geulle zijn er afvoerproblemen.
42. Spreekt voor zich.
43. idem

44. Regie is geen nieuwe bestuurslaag. Het is als de dirigent voor een orkest. Iedere muzikant speelt mooi maar onder regie van de dirigent spelen allen beter.
45. STOP met pleisters plakken. Regenwaterbuffertjes en zo. Begin met civieltechnische werken en begin stroomopwaarts echt met water bergen.
46. STOP metodeloos papier te produceren.
47. Aanpakken!
48. Spreekt voor zich.
49. Deze boodschap is nog niet overal geland.
50. Was er maar een Geul Deltawet ingevoerd na 2021.